

נטילת ידים לטיבולו במשקה

פסחים קטו, א

אמר רבי אלעזר אמר רב אושעיא כל שטיבולו במשקה צריך נטילת ידים (כגון ירק בכותח או בחומץ, צריך נט"י משום משקה, שהידים שניות וכל הפוסל את התרומה מטמא משקים להיות תחלה, רש"י).

תוס' שם סד"ה כל שטיבולו

אנן שאין אנו נזהרין מלטמאות עצמנו ומלאכול אוכלין טמאין ואין אנו צריכין לאותה נטילה והמברך הרי זה מברך ברכה לבטלה.

שוע"ר סי' קנח

ג אם אוכל דבר שטיבולו במשקה, בין שמטבלו עתה, בין שהיה מטובל מקודם ואוכל כשהוא מטובל ומלוחלח שלא נתנגב, צריך ליטול ידיו תחלה. לפי שהמשקים עלולים לקבל טומאה יותר שאינם צריכים הכשר, ועוד שאף משקה חולין שנגעו בו סתם ידים נטמא ונעשה ראשון לטומאה ומטמא אוכלין ומשקין אחרים בכל שהוא, לפיכך החמירו בה יותר משום סרך תרומה. והצריכו נטילת ידים לכל דבר שמלוחלח במשקה אפי' הוא משקה שאין במינו תרומה כלל כגון מים ודבש משום סרך תרומת יין ושמן...

ובמדינות אלו לא נהגו רוב המון עם ליטול ידיהם לכל דבר שטיבולו במשקה. ויש שלמדו עליהם זכות לומר שסמכו על דעת מקצת הראשונים שאמרו שלא הצריכו חכמים נטילת ידים לדבר שטיבולו במשקה אלא בימיהם שהיו אוכלין בטהרה, משא"כ עכשיו שכלנו טמאי מתים. ואין למחות בידם מאחר שיש להם על מי שיסמוכו. אבל העיקר כסברא הראשונה. ומכל מקום לא יברך על נטילת ידים שספק ברכות להקל.

ד אין נקרא משקה בלשון התורה אלא ז' משקים שהם המים והיין והשמן והחלב והטל ודבש דבורים ודם בהמה חיה ועוף, וכגון שמטבל בו לרפואה לפיקוח נפש. אבל דם דגים אינו נקרא משקה והאוכל דג עם דמו אינו צריך נטילת ידים.

ה וכן שאר כל מי פירות, אפי' במקום שרגילין לעשות משקים לשתייה מסחיטת איזה פירות שהוא חשוב כמשקה לענין שבת אינו נקרא משקה לענין טומאה, וכן לענין נטילת ידים שתקנו משום סרך תרומה לאכלה בטהרה.

ו אפילו פירות הכבושים או שלוקים ומבושלים באחד מז' משקים אלו שסחט המשקה שנבלע בהם אין על הנסחט זה תורת משקה אלא תורת אוכל מאחר שהיה בלוע באוכל כמ"ש בסימן ש"כ, וכן בבשר ודגים ושאר מיני אוכלים הכבושים או שלוקים בא' מז' מיני משקים אלו.

ומכל מקום לאכול האוכל זה הכבוש או השלוק ומבושל בעוד שהרוטב והמרק טופח עליו שלא נתנגב עד שלא יהא בו טופח על מנת להטפח צריך נטילת ידים, שהרי אוכל זה מטובל במשקה, שהמרק של הכבושים או השלוקים ומבושלים משקה גמור הוא כשהוא מז' משקים, רק מה שנבלע ממנו בתוך האוכל בלבד יצא מתורת משקה, ולא מה שטופח על גביו, אע"פ שנחשב כאוכל לענין ברכה כמ"ש בסי' ר"י. ולכן ינגב אותו תחלה ממשקה שעל גביו, ואף שחוזר ומתלחלח ממשקה הנסחט מתוכו כשנוטלו בידו אין בכך כלום.

שוע"ר סי' שכ

א מפני שכל מי פירות אין עליהם תורת משקה, אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים בלבד, אלא תורת אוכל עליהם, והרי זה כמפריד אוכל מאוכל שאין בו משום מפרק ... שאין דרך העולם לסחטן לשם משקה, דהיינו לשתות מימיהם.

סדר נטילת ידים לסעודה

(כ) כל מאכל שטיבולו במשקה בין שמטבלו עכשיו כשאוכלו בין שהיה מטובל ומלוחלח מקודם ולא נתנגב עדיין כגון פירות כבושים או שלוקים ומבושלים או בשר מבושל צריך נטילת ידים כהלכתה עד הפרק ולא יברך. וששה משקין הן יין דבש שמן חלב מים טל.

לקוטי טעמים ומנהגים להגש"פ

ואף מי שאינו נזהר בזה כל השנה – נוטל ידיו, והוא כאחד משאר שינויים שעושין בליל זה כדי שישאלו (ח"י סי' תעג ס"ק כח).